

بسم الله الرحمن الرحيم

تکنولوژی و ارتباطات آموزشی
برای فراگیران با اختلال طیف اتیسم
مسائل و نوآوری‌ها

مترجمان

سعید صادقی

بیثا شلانی

صادق موسوی

درباره نویسنده

دمیتریا لوریان انیس سول دانشیار بخش تکنولوژی های یادگیری در دانشگاه تگزاس شمالی می باشد. وی دارای مدرک دکتری در رشته های علوم کامپیوتر، برنامه ریزی درسی و آموزشی می باشد و در صنعت به عنوان برنامه ریز ماشین های تجاری بین المللی کار کرده است و قبل از پیوستن به دانشگاه تگزاس شمالی به عنوان هیات علمی به مدت شش سال به عنوان تحلیل گر کامپیوتر در دانشگاه لویزیانا مشغول به فعالیت بوده است. دمیتریا لوریان در چندین سازمان ملی و بین المللی نظیر انجمن نظارت و برنامه ریزی درسی و انجمن بین المللی تکنولوژی آموزشی نیز عضو است. از جمله علائق پژوهشی وی می توان به تمرکز بر کاربرد تکنولوژی برای گروه های خاص (بزرگسالان، کودکان استثنایی، افراد با اختلال طیف اتیسم) اشاره نمود. علاوه بر این وی مدیر آزمایشگاه تحقیقات کاربردی و تکنولوژی برای کودکان اتیسم نیز می باشد.

پیشگفتار مترجم

اختلال طیف اتیسم اختلالی عصب‌رشدی است که مهم‌ترین علائم آن نقص پایدار در برقراری ارتباط اجتماعی متقابل و تعامل اجتماعی و الگوهای محدود تکراری و قالبی در رفتار، علائق و فعالیت‌ها می‌باشد. شیوع این اختلال در سال‌های اخیر بسیار روبخ فزونی و نگران‌کننده بوده است و توجه بسیاری از پژوهشگران به سمت سبب‌شناسی این اختلال و روش‌های نوین توان-بخشی و درمان آن جلب شده است. در این کتاب در سه فصل نخست مهم‌ترین نظریات تبیین‌کننده این اختلال مطرح شده‌اند و در سه فصل دوم آن کاربردهای تکنولوژی و تلویحات آن در برنامه‌های آموزشی و درمانی مورد بحث قرار گرفته است. وراى مباحث مطرح شده در این کتاب، والدین باید توجه داشته باشند که سبک زندگی انزوآگرایانه و فقیر از نظر ارتباطات انسانی، در دوره‌های حساس و بحرانی رشد مغز و رفتار (یعنی دوران زیر ۶ سالگی)، و استفاده زیاد کودکان از وسایل دیجیتال به هیچ وجه مطلوب نمی‌باشد و باعث می‌شود که کودک موقعیت‌های اساسی یادگیری شناختی، هیجانی و اجتماعی ضروری را از دست دهد و این مواجه طولانی مدت می‌تواند سبب تحریف در رشد و توسعه اتصالات مغزی آنان شود که تحول اجتماعی، هیجانی و کارکردهای شناختی کودک را تحت تاثیر قرار می‌دهد. به هرحال تکنولوژی برای کودکان مبتلا به اختلال طیف اتیسم مانند تیغ دو لبه است که در هم‌تواند در برخی از جنبه‌ها و برای برخی از آن‌ها مفید باش و هم می‌تواند برای بسیاری از آن‌ها ناگوار و سبب تشدید اختلال شود.

امید است که این کتاب بتواند راهنمای صحیحی برای والدین و پژوهشگران این زمینه باشد.

سعیدصادقی

بهمن ماه ۱۳۹۵

فهرست

۱. اختلال طیف اتیسم و تکنولوژی	
۱,۱ مقدمه	۱,۱
۱,۱,۱ نظریه‌های برجسته اختلال طیف اتیسم	۱,۱,۱
۱,۱,۲ نظریه ذهن	۱,۱,۲
۱,۱,۳ نقص در کارکردهای اجرایی	۱,۱,۳
۱,۱,۴ ضعف در انسجام مرکزی	۱,۱,۴
۱,۲ ویژگی‌های افراد مبتلا به اختلال طیف اتیسم	۱,۲
۱,۲,۱ درجامانگی	۱,۲,۱
۱,۲,۲ مشکلات حسی و مهارت‌های حرکتی	۱,۲,۲
۱,۲,۳ مشکلات زبان، بیانی، دریافتی و پراگماتیک	۱,۲,۳
۱,۲,۴ نقص در مهارت‌های اجتماعی	۱,۲,۴
۱,۲,۵ مشکلات حافظه کاری	۱,۲,۵
۱,۲,۶ اجرای خطی	۱,۲,۶
۱,۲,۷ رفتارهای کلیشه‌ای	۱,۲,۷
۱,۲,۸ فقدان انگیزش تحصیلی	۱,۲,۸
۱,۲,۹ مشکل در درک متن	۱,۲,۹
۱,۳ تکنولوژی و اختلال طیف اتیسم	۱,۳
۱,۴ خلاصه	۱,۴
۱,۵ نکاتی برای بحث	۱,۵
۲ راهبردهایی برای کمک به دانش‌آموزان مبتلا به اختلال طیف اتیسم	
۲,۱ مقدمه	۲,۱
۲,۱,۱ شناختن اختلال طیف اتیسم	۲,۱,۱
۲,۱,۲ تمایلات کمال‌گرایانه	۲,۱,۲
۲,۱,۳ رفتارهای خودتحریکی	۲,۱,۳
۲,۱,۴ پژوهاک‌گویی تاخیری	۲,۱,۴
۲,۱,۵ فروپاشی‌ها (افت‌های ناگهانی) و معنای آن‌ها	۲,۱,۵
۲,۱,۶ تسهیل کردن تعاملات اجتماعی مثبت	۲,۱,۶
۲,۱,۷ ارتباط ایمن برقرار کردن و پذیرش	۲,۱,۷
۲,۲ گرفتن مربی باکیفیت	۲,۲

احترام گذاشتن به تفاوت‌ها	۲,۲,۱
مشکلات حسی	۲,۲,۲
استفاده از زبان مستقیم	۲,۲,۳
استفاده از تقویت مثبت	۲,۲,۴
جلب توجه یادگیرنده	۲,۲,۵
شناختن نظریه‌هایی که تلاش می‌کنند اختلال طیف اتیسم را تبیین کنند	۲,۲,۶
یادگرفتن انجام فعالیت‌هایی که دوست ندارند	۲,۲,۷
کاربرد تکنولوژی	۲,۳
خلاصه	۲,۴
نکاتی برای بحث	۲,۵
مسئله مربوط به خانواده افراد با اختلال طیف اتیسم	۳
مقدمه	۳,۱
افزایش استرس	۳,۱,۱
چالش‌های تحصیلی	۳,۱,۲
آینده	۳,۱,۳
مسائل مربوط به خواهر و برادرها	۳,۱,۴
درگیر شدن والدین در برنامه‌های درمانی و آموزشی	۳,۱,۵
رفتار کودک با اختلال طیف اتیسم	۳,۱,۶
کاربرد تکنولوژی	۳,۲
خلاصه	۳,۳
نکاتی برای بحث	۳,۴
حمایت‌های تصویری (بصری) مبتنی بر تکنولوژی	۴
مقدمه	۴,۱
مثال‌هایی از کاربرگ‌های ساخته شده توسط نرم افزارهای کاربردی برای فراگیران با اختلال طیف اتیسم	۴,۱,۱
خلاصه	۴,۱,۲
نکاتی برای بحث	۴,۱,۳
تکنولوژی‌هایی برای تسهیل ارتباط، رشد مهارت اجتماعی، گزارش‌های تشخیصی و یادگیری	۵
مقدمه	۵,۱
کاربرد مدل‌سازی ویدیویی	۵,۱,۱
روش‌های ارتباطی گسترده و جایگزین	۵,۲
ربات‌ها فعال	۵,۳

واقعیت مجازی	۵,۴
تکنولوژی درمانی و درمان از راه دور	۵,۵
بازی های ویدیویی	۵,۶
خلاصه فصل	۵,۷
نکاتی برای بحث	۵,۸
نیاز به حمایت، استفاده از تکنولوژی و محیط یادگیری	۶
مقدمه	۶,۱
مشکلات افراد با اختلال طیف اتیسم که نیازمند حمایت می باشند	۶,۱,۱
محیط یادگیری در اختلال طیف اتیسم	۶,۲
استفاده از تکنولوژی های گوناگون در اتیسم	۶,۳
خلاصه فصل	۶,۴
نکاتی برای بحث	۶,۵

گزیده ای از متن کتاب

اختلال طیف اتیسم اختلالی عصبی رشدی است که مهم‌ترین علائم آن نقص پایدار در برقراری ارتباط اجتماعی متقابل و تعامل اجتماعی و الگوهای محدود تکراری و قالبی در رفتار، علائق و فعالیت‌ها می‌باشد... والدین باید توجه داشته باشند که سبک زندگی انزواگرایانه و فقیر از نظر ارتباطات انسانی، در دوره‌های حساس و بحرانی رشد مغز و رفتار (یعنی دوران زیر ۶ سالگی)، و استفاده زیاد کودکان از وسایل دیجیتال به هیچ وجه مطلوب نمی‌باشد و باعث می‌شود که کودک موقعیت‌های اساسی یادگیری شناختی، هیجانی و اجتماعی ضروری را از دست بدهد و این مواجهه طولانی مدت می‌تواند سبب تحریف در رشد و توسعه اتصالات مغزی آنان شود که تحول اجتماعی، هیجانی و کارکردهای شناختی کودک را تحت تاثیر قرار می‌دهد. به هر حال تکنولوژی برای کودکان مبتلا به اختلال طیف اتیسم مانند تیغ دو لبه است که هم می‌تواند در برخی از جنبه‌ها و برای برخی از آن‌ها مفید باشد و هم می‌تواند برای بسیاری از آن‌ها ناگوار و سبب تشدید اختلال شود.